

Реферат на тему: "Критичний аналіз перекладу вірша В. Маяковського "А вы могли бы?""

Володимир Маяковський

Критичний аналіз перекладу вірша

В. Маяковського "А вы могли бы?"

А вы могли бы?

Я сразу смазал карту будня,

Плеснувши краску из стакана,

Я показал на блюде студня косые скулы океана.

На чешуе жестяной рыбы

прочел я зовы новых губ.

А вы

ноктюрн сыграть

могли бы

на флейте водосточных труб?

1913А ви змогли б?

Я вмиг закреслив карту буднів,

Хлюпнувши фарбами зі склянок.

Відкрив я в холодці на блюді

вилицюватість океану.

З рибин на вивісках строкатих

читав я губ новий порив.

А ви

ноктюрн

змогли б заграти

на флейті заржавілих ринв?

Переклав П. Воронько

Маяковського перекладати складно. Він був новатором у поезії. Для його віршів характерна розмовність, багатство словника і ритмів. Поет писав, що перш ніж народжувалася поезія, він відчував ритм, а лише потім надходили слова. Ритмічні переходи віршів Маяковського зумовлені перш за все їхнім своєрідним сходинокподібним виглядом, який дуже важко передати при перекладі. П. Воронько змінивши довжину окремих рядків порушив гармонію вірша, яка так притаманна для Маяковського, але загальну напруженість і ритм він передав непогано.

Для Маяковського велике значення мало слово: "... марнуєш, єдиного слова заради, тисячі тон словесної руди". Над кожним словом поет працював кропітливо і довго. Кожне слово має особливе значення. Воронько врахував це. Для російських слів 'косые

скулы океана', 'водосточные трубы' він знайшов яскраві українські відповідники — 'вилищуватий океан', 'заржавіли ринви' при цьому трохи відійшовши від форми, але, як на мене, чудово зберігши зміст. Щоправда заміна 'На чешуе жестяной рыбы прочел я зовы новых губ' на 'З рибин на вивісках строкатих читав я губ новий порив' не відповідає стилю Маяковського, бо Маяковський з усіх російських поетів був чи не найбільш прив'язаний до живопису. Він бачив у прийомах живопису можливість для оновлення вірша. Він не говорив про свої почуття, але відокремлював їх від себе, втілюючи зовнішній зоровий образ. І цей стилізований образ спонукав додумувати, він був лише натяком на порівняння, а не самим порівнянням, асоціацією, а не прямим зв'язком. Образ 'чешуя жестяной рыбы' є теж лише натяком на вивіску магазину або майстерні, і цей образ не можна передавати прямо. А взагалі, принцип вітрини Маяковський взяв у кубістів (Пікассо, Брак). Вони відмовились від ілюзорної перспективи, замінивши її комбінацією площинних планів. Від прозорих площин (скло вітрини) можна було побачити лише літери вивіски чи реклами. Великі — на першому плані, дрібні — на третньому. Це і повинно було імітувати глибину, створювати образ, якого насправді не існувало.

Неабияке значення для вірша мають дієслова, бо дієслова — це внутрішня рушійна сила, що надає всьому мовному матеріалові руху та поступу. І тут Воронько втрачає значення різкості, миттєвості, завершеності російських слів 'смазал, показал, прочёл' замінивши їх на 'закреслив, відкрив, читав'.

У своїй статті 'Як робити вірші' В. Маяковський підкреслює особливе значення рими. Рима, в нього, нерозривно пов'язана зі змістом. Вона своєю новиною, незвичайним звучанням притягує увагу читача до основної ідеї твору, з'єднує в одне ціле рядки вірша. Нажаль, перекладач Воронько рими не зберіг. У Маяковського бачимо: "будня-студня, стакан-океана, губ-труб, рыбы — вы — могли бы". Переклад Воронька містить лише слабкі та невиразні рими "буднів-блюді, порив-ринв".

Взагалі, вірш 'А вы могли бы?' має щось від живопису. Деталі міського пейзажу скомпоновані в натюрморт. Автор показує світ зі свого погляду, використовує прийом безпосереднього звернення до аудиторії. Він, як ніхто дивується світом, і найпростіші буденні речі сповнюються для нього несподіваним змістом. А в кінці вірша — виклик до тих, для кого 'косые скулы океана' просто абсурд, для кого ніколи не заспівають 'водосточные трубы'. Саме цей загальний колорит, загальну ідею гарно передав Воронько, тому, в цілому, його переклад можна вважати відносно вдалим, таким, що зберіг образність та ідею оригінала.